

Examenul național de bacalaureat 2026**Proba E. a)****Limba și literatura română****10 decembrie 2025****Simulare****Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică****Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)**

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I**(50 de puncte)****Citește, cu atenție, textul de mai jos:****Gelu Diaconu:** Cătălina, bine ai venit în Biblioteca lui Gelu!**Cătălina Bălan:** Mulțumesc! Sper să fiu o prezență tonică, așa cum m-ai prezentat. Cred că mă ajută și lumina, în mare parte este și de la reflectorul ăsta de Hollywood care este deasupra noastră. Mă bucur mult să fiu în Biblioteca lui Gelu!**G.D.** Îmi amintesc că te-am cunoscut la întâlnirile din Club A, la întâlnirile organizate de *un cristian* și Casa de Pariuri Literare. Tu erai PR acolo și erai, practic, o adolescentă.**C.B.** Cred că aveam 16 ani. Acela a fost primul meu job, PR Junior la Editura Casa de Pariuri Literare. Și acum mă întreb oare ce i-a trăsnit lui *un cristian* – Cristian Cosma, editorul Casei de Pariuri Literare – să-mi propună să fiu eu primul PR al editurii. O editură nonconformistă, care scoate literatură română contemporană incredibilă. A fost o experiență nemaipomenită.[...]**G.D.** Era o șansă pentru tine...**C.B.** Nu știu dacă mi-am dat seama de șansă atunci, îmi dau seama retroactiv că într-adevăr a fost o șansă importantă pentru mine, dar eram foarte entuziasmată. Îmi plăcea proiectul, îmi plăcea editura, îl cunoșteam pe Cristi din mediul literar bucureștean și n-am ezitat nicio clipă. De altfel, am bătut palma la Săvârșin, pentru că fuseserăm invitați, eram din întâmplare în același timp acolo.**G.D.** Ți propun să ne întoarcem un pic la episodul de la Săvârșin. Cum ți s-a părut atmosfera de acolo?**C.B.** Când am fost prima oară la Săvârșin, tabăra era coordonată de Vasile Leac. Pentru mine era o experiență inițiativă. Îmi dădeam seama că e o oportunitate să discut direct cu oamenii aceia, care mă luau în serios. Eu eram, totuși, elevă de liceu, iar să fiu în aceeași tabără cu scriitori consacrați – îmi amintesc că erau acolo Andrei Dósa, Ștefan Manasia – era așadar incredibil pentru mine să fiu în același loc, cu aceleași drepturi de participant din lumea literară la o tabără cunoscută, unde își doreau să vină mulți scriitori. Cred că sunt mulți care-și doresc și acum.[...]**G.D.** Cum ai reușit să devii atât de expansivă și de fermecătoare cu publicul?**C.B.** Muncind! În primul rând, îmi pregăteam destul de mult toate intervențiile. Citeam cărțile invitaților, citeam interviuri cu ei, mă puneam la punct. Întotdeauna am ținut la asta. Atunci când prezint o carte, când prezint un festival, când moderez o dezbatere, trebuie să fiu pertinentă. Și atunci ăsta a fost primul lucru pe care l-am pus pe listă, să stăpânesc subiectele pe baza cărora mă manifestam artistic. [...] În legătură cu Festivalurile din Club A, nu m-am gândit niciodată la mine în termeni de consacrare...**G.D.** Dar chiar a fost, fiindcă ai devenit foarte cunoscută la o vârstă foarte fragedă, când alții abia aspiră la astfel de lucruri.**C.B.** De multe ori spuneam, când mă mai întreba lumea cum este, că pentru mine a fost ca Facultatea de Litere. Eu n-am dat la Litere, am făcut științe politice, dar îmi plăcea foarte mult ce făceam. Îmi plăcea foarte mult să vorbesc cu scriitorii, să aflu *insights* detalii despre scriitura lor, despre viața lor, despre lumea asta în care ei sunt și care este foarte diferită de restul lumilor care coexistă în București, în Europa și așa mai departe. Pur și simplu îmi plăcea ce făceam. Îmi place ce fac și acum, fiindcă m-am întors în lumea cărților după o pauză de cinci ani. Cred că totul venea în primul rând din pasiune și din faptul că simțeam că aparțineam cu adevărat mediului aceluia.Gelu Diaconu, Interviu cu Cătălina Bălan, în *Biblioteca lui Gelu***A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.**

1. Indică sensul din text al cuvântului *entuziasmată* și al secvenței *am bătut palma*. **6 puncte**
2. Menționează locul unde s-au întâlnit Gelu Diaconu și Cătălina Bălan, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează un aspect pe care Cătălina Bălan îl avea în vedere înaintea oricărei manifestări artistice, justificându-ți răspunsul cu o secvență din text. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care Cătălina Bălan consideră tabăra de la Săvârșin o experiență inițiativă. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o trăsătură a Cătălinei Bălan, așa cum reiese din ultima replică a acesteia. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă munca făcută cu pasiune este sau nu garanția reușitei, raportându-te atât la informațiile extrase din interviul cu Cătălina Bălan, realizat de Gelu Diaconu, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; **14 puncte**
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte. **6 puncte**

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, perspectiva narativă din fragmentul de mai jos.

Pe luciul negru al pianului - un plic mare, alb. Înăuntru - o invitație: „Pictorul Petre Barbu vă roagă să onorați cu prezența dumneavoastră vernisajul expoziției...”.

Am rămas în picioare, uluită. De unde știa Petre Barbu că exist, și, dacă i-a pomenit cumva Diana de mine, în vara aceea la Mangalia, cum de-și mai amintea, fie și greșindu-mi numele: „Elena Dima” în loc de „Ilinca”? Citeam și reciteam nedumerită: „Vineri, 16 ianuarie, ora 12”.

- E unsprezece și jumătate, Ilinco, scoală-te, dragă, ce Dumnezeu?! Vocea mamei, cu un „dragă” arțăgos, ca de obicei.

Oare azi e vineri? Am vrut să iau ziarul, dar, zăpăcită, m-am repezit la fereastră. Ploua mărunț. Mi-am făcut socoteala că în douăzeci de minute mă pot îmbrăca și, cu un taxi, voi ajunge la timp. (Abia mai târziu mi-am dat seama că la un vernisaj nu e necesar să fii punctual ca la gară.)

Am lăsat-o pe mama buimacă. Nu-i venea să-și creadă ochilor când m-a văzut îmbrăcată, gata să ies în oraș înaintea prânzului. Iar mie îmi venea să strig: „Petre Barbu!” În sfârșit! Îl voi cunoaște pe Petre Barbu, îl voi vedea, după ce ani de zile l-am gândit, mi l-am închipuit într-un anume fel. Eram tulburată, de parcă eu l-aș fi iubit cândva, și nu Diana. O fi primit și ea invitație?

Cella Serghi, *Pânza de păianjen*

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare -1 punct; logica înlănțuirii ideilor - 1 punct; ortografia - 1 punct; punctuația - 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text poetic studiat*, aparținând lui Tudor Arghezi.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;
- comentarea a două imagini/idei poetice relevante pentru tema textului poetic studiat;
- analiza a două elemente de compoziție și/sau de limbaj, semnificative pentru textul poetic ales (de exemplu: titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, motive poetice, figuri semantice, elemente de prozodie etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/ reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere - 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseuul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.